

Gorenjec.

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejeman za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni, za četrt leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krone, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za pettivrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravništvo se nahaja v g. Floriana hiši nasproti mestne hranilnice. — Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice.

Vodovod za mesto Kranj in okolico.

(Dopis.)

V Šenčurju, meseca prosinca.

Konec.

Večjo pozornost hočem posvetiti Šenčurskemu potoku, ki ga neprestano uživa čez 2000 ljudi in približno toliko živine. Ta potok izvira nad Olševkom in teče najprej po blatni ilovici pod Olševkom, skozi Luže, Srednjo vas, Šenčur z neznatnim strmecem in se takoj pod vasjo Šenčur izgubi v zemljo. Da ima jako mnogo redilnih snovi v sebi, dokazuje dejstvo, da travnike, katere namaka, kosé po trikrat na leto. Že pod Olševkom je jako dvomljive čistobe, še bolj pa na Lužah. Tukaj se začne voda stoprav popravljati, kajti v njej se pere poletu perilo, po zimski pa dan za dnevom vampi in čreva. Poletu se pripeti pogostokrat, da prinese v Srednjo vas cel kravji hlebček, po zimski pa prešičev želodec, ali izvržene pujske. Šenčur je pa še vesel, če dobi bodisi o poletni vročini, ali o zimskem mrazu kaj te godlje, kar pa ni vedno, kajti skoro vsako leto se pripeti, da se voda v poletnem času posuši že v Srednji vasi ali celo na Lužah. Ob tistem času so navadno prazni tudi vodnjaki, prazne so kapnice. Šenčurska in srednjevaska podjetnost pa tedaj napravi živ vodovod iz tri četrt ure oddaljene Kokre v sodih — vsak sebi pred hišo — za božje ljudi in ljubo živino.

Če nas ta mokra dobrota ne zapusti in curlja skoz vas med listjem, blatom in travo, hité pridne ženske s perilniki k strugi in barvajo z belo milnico rjavkasto vodo. Dopoldne in zvečer, ko gonijo pastirji s paše, prične sé stoprav življenje. Voli, krave in teleta umivajo si parklje, in da pri tem katera teh živali kaj iz svojega vodi prilije, je naravno. Vodni prebivalci tudi niso bogsigavedi kako plemeniti. Žabe imajo vedno svoj koncert v gorkih poletnih nočeh v slavnoznanem šenčurskem morju. Posamezni tega zanimivega zbora pa kratkočasijo in usnivajo trudne prebivalce po vasi. Pubje in krastače mirno lazijo semintja

in čistijo vodo. Če omenim še lepih črnih pijavk, katerih je jako mnogo, in malih nedolžnih polžkov, sem s popisom odličnih živali pri kraju. Ni mi treba še opisovati živalic, katerih še nikdo izmed nas ni videl laziti po vodi, pač pa jih je našlo dunajsko kemično in bakteriologično preskuševališče na Dunaju. To se je namreč zgodilo takó-le: Nekateri Šenčurjani poslali so označenemu zavodu vodo iz Šenčurskega potoka z namenom, da jo preišče in določi vse njene redilne in zdravilne snovi. Po izvršeni preiskavi obvestil je zavod željno pričakujoče radovedneže, da ima voda premnogo gnijočih redilnih snovi za travnike, poleg tega pa še brez števila (Unzahl) živalic, z lepim imenom «Milzbrandbaccillen». Ti baccilli, povziti v večji množini, povzročajo vraničen prisad in so torej koristni le konjačem. V vročem poletju razmnože se lahko tako, da postanejo za živinorejo naravnost usodni.

Pridno so hodili gledat Šenčurjani kdaj začno rasti te nevidne živalice, kakor «v vesni trava», in jim pomore ljubo živino. Toda strah je bil prazen. Nekega jutra opazijo, da se je voda posušila; izgnil je strah, proč so baccilli, ki — kakor znano — na suhem ne živé. Mnogo je že poginilo Šenčurjanom vsakovrstne živine za vraničnim prisadom, toda vzroka iskali so povsem drugod, le v vodi ne. Konji, prignani iz Bohinja, lotijo se te vode le v najbližji žerji, a ne napijejo se do sita po več mesecev. Poznam kobilo, ki je pri najboljši hrani postala popolnoma mršava, ker ni mogla uživati smrdljive in gnile vode, katere se celo v teku treh let ni mogla privaditi. Če je za živino neužitna, koliko manj je potem šele za ljudi. Rezultat kemične preizkušnje pravi: «ganz und vollkommen ungeniessbar» — popolnoma neužitna; glede na rudninske sestavine je niti niso hoteli preiskovati, ker je bila popolno gnila — «ganz faul». Znano je, da je slaba voda vzrok mnogim boleznim, posebno onim v prebavilih. Take bolezni se dobé posredno in neposredno. Vzemimo neposredno. Perilo jetičnega človeka pere se na mali vodi, s tem se spravi gotovo tudi nekaj okužila v vodo. Človek

Posamezne številke veljajo 8 vinarjev.

jo pije. Kako lahko je mogoče, da je s tem popil kal smrtne bolezni.

Še nevarneje je posredno. Pripetilo se je, da je krava, ki je snedla robec jetičnega človeka, tudi za jetiko poginila. Znano je tudi, da se jetika pri goveji živini zelo počasi razvija. Bakcili jetike pridejo v kri, iz te v meso in mleko, da celo v kosti in mozeg. Človek pije mleko jetične krave, in evo mu te smrtne bolezni.

Smelo lahko trdim, da navedene bolezni pri ljudeh in živini izvirajo le premnogokrat vsled zaužitja vode iz gnusnega Šenčurskega potoka. Pripomniti moram, da mi je visok posveten dostojanstvenik naše kronovine rekel, da se o priliki svojega bivanja v Šenčurju v Šenčurski vodi niti umivati ni hotel, tako se mu je gnusila. In to vodo pijejo ubogi ljudje že leta in leta, in pogosto se dogodi, da jim iz slastno kuhane godlje pokaže mlada zabica drobno tačico.

Da slaba Šenčurska voda tudi zelo ovira napredek in blagostanje prebivalcev, naj služi v dokaz sledeče: V Šenčurju ustanovila se je mlekarstva in sirarska zadruga. Pristop so naznanili posestniki 500 krav, ki bi dajale na dan najmanj 2000 litrov mleka. To število bi se z ozirom na lego vasi in okolice sirarne v kratkem podvojilo. Bila bi to lahko jedna največjih sirarn na Kranjskem. Sirarna bi lahko tekmovala z ozirom na veliko množino mleka in kakovost izdelkov s tujimi podjetji, a vode — ni. Kmetovalci bi mleko dobro prodajali in s tem dobivali gotove in stalne dohodek. Vse to pa le, ko bi okolica imela zdravo pitno vodo, nikakor pa ne pri sedanjih, vodi podobni — smrdljivi tekočini.

Dovolj zdrave in dobre čiste pitne vode ne moremo od drugod pričakovati, kakor le od vodovoda po načrtu profesorja Hraskega. Ker se v kratkem odloči usoda tega vprašanja, ki je za mesto Kranj in nas okoličanske kmete velikanske važnosti, mi je sveta dolžnost, da v imenu kmetijskih udeležencev (interesentov) najtopleje, da prav iz srca priporočam ugodno rešitev. Sicer je tudi neovrgljiva resnica, da Gorenjska že premnoga leta prispeva k raznim vodovodom, ki se gradé po Dolenjskem in Notranjskem, med tem ko na Gorenjskem še nobenega večjega vodovoda nimamo. Častitim gospodom zastopnikom v deželnem zboru bode gotovo blagostanje in napredek Kranja in njegove sicer jako lepe okolice, ki pa je glede vode skoro najubožnejša na Gorenjskem, pri srcu, in če po svoji moči pripomorejo, da se uresničijo naše želje, so lahko prepričani, da si s tem postavijo veličasten in trajen spomenik. Hvaležno ljudstvo jih ne bode nikdar pozabilo.

V Kranju dne 10. svečnâ.

Spravne konference. V ponedeljek so se začele pravne konference. Vobče se sodi, da ne bodo imele posebnega uspeha. Obžalovati je glede začetih konferenc le to, da obsega pravna akcija le dva naroda, Nemce in Čehe, ne pa tudi drugih narodov, v prvi vrsti Slovencev. Udeležujejo se teh konferenc te-le stranke: nemška napredna stranka, nemška narodna stranka, ustavovernno veleposestništvo in krščanski socialisti, dalje Mladočehi, konservativni veleposestniki, Staročehi in agrarna stranka.

Izgubljena hrvatska krona. Poslanec dr. Žerjavič je stavil v hrvatskem deželnem zboru predlog, naj se odpošlje poseben odsek na Dunaj, da se prepriča v državni zakladnici, je li tam hrvatska krona, o kateri se ničesar ne sliši, odkar so jo našli leta 1818. v Orjovacu. Madjarska večina je seveda ta predlog zavrgla.

Na Poljskem-Ruskem se uvede na vseh srednjih solah poljščina kot učni jezik — tako piše list «Kraj».

Salisbury, vodja angleške vlade in eden največjih politikov in diplomatov, je odstopil. On hoče odvrniti od sebe vso odgovornost in sokrivdo nesrečne vojne v Afriki. Kraljica Viktorija se trudi vsaj v teh burnih časih obdržati državi tako vplivnega moža.

Vojna v Južni Afriki. Posebnih poročil z bojišča ni. Vest, da je angleški general Buller s svojo armado zopet prekoračil reko Tugel in poskusil vnovič, osvoboditi Ladysmit, se uradno prereka.

Dopisi.

Od nekod. (Pismo nevernega gorenjskega Tomaža.) Gospod urednik, ali ste brali «Slovenca» z dne 18. prosinca t. l.? Kajne, ta je pa huda? Mož, «pristen gorenjsk rojak in gorenjsk kmet javno» v «Slovencu» protestuje proti Vam, ker ste se drznili brez njegovega dovoljenja izdajati list po svojem prepričanju ter še celo objavljati oznanila, ki bi jih drugi za denarce tudi radi sprejeli. Prorokuje Vam, da ne bode te ujeti nobenega «kalina» na svojo «vabo», t. j. na svoj list. To niso mačkine solze! Kdor je dandanes tako «javno» v «Slovencu» obsojen, ta je «panan» za vselej, da s svojim grešnim počenjanjem ne more več pohujševati dobrih katoliških ovčic. Vi tudi niste tako trdovraten in zastaran grešnik, da bi Vam ta obsodba mogočnega «gorenjskega rojaka» ne pretresla kosti in mozga, in od strahu se Vam gotovo še zdaj tresejo kolena; ko ste bili začuli tisti strašni protest, se Vam je najbrže zgodilo tako, kakor prevzetnemu Pegamu na Dunaju, o katerem poje narodna pesem:

«Pegam ustraši se hudô,
Padla žlica mu je z rok,
'Z ust založaj ravno tak»

Vam pa je brzkone padlo iz rok tisto liberalno pero, ker še do danes niste zavrnili svojega protivnika. No, prav se Vam godi! Zakaj pa ste tako nepredvidni in tako liberalno odkritosrčni, da ste precej v prvi številki «Gorenjca» izbleknili «tisto o gospodarskih zadevah» in vmes «vrgli» še nekaj «o šoli in učiteljih»? Iz teh besedi je prebrisani «gorenjsk kmet» takoj spoznal Vašo barvo in Vašo nakano in se pogumno razkoračil pred Vami ter Vas ustavil: «Stoj, ti nas ne boš, farba!» Do tega obrta imamo pravico samo mi katoliški ljudje! In Vi? Kaj hočete sedaj? «Ne bodite sitni in smešni!» Ali ne izprevidite, kako nesrečno ste zavozili!? Vi bi morali stvar vse drugače začeti, potem bi imela boljši uspeh! Posnemati bi bili morali našega ljubega gospoda kurata Koblarja! Znano Vam je, da je ta gospod pred dobrimi tremi leti začel izdajati nov list, z imenom «Slovenski List». A kakor vse kaže, ste Vi že čisto pozabili na ta imeniten trenutek v slovenski zgodovini. Oprostite, da ga Vam v pouk zopet pokličem v spomin ter se ob enem spomnim posnemanja vrednih lastnosti gospoda Koblarja, ki ni navaden in vsakdanji človek in «zna več, kot hruške peč». On vé na pamet vse narodne pregovore in dobro pozna moč vsakega posameznega. To nam priča njegova plodonosna taktika, s katero je začel izdajati svoj list. Oprl se je pri tem podjetju na pregovor «Srednja pot — najboljša pot» in izvrstno jo je pogodil. Od začetka je rahlo dregal zdaj v «Slovenski

Narod», zdaj v «Slovenca», vmes pa je glasno trobental, da dela za spravo med obema slovenskima strankama, in v tem smislu je priobčil tudi nekaj «spravljivih» dopisov iz vseh slovenskih pokrajin, o katerih pa so škodoželjne in nespravljive liberalne duše trdile, da so bili skovani v Ljubljani. Ti ljudje so celo dejali, da se za novim listom skrivajo maščevanja željne osebe katoliške barve, ki nameravajo v kratkem pokazati zobe vsem nepopoljšljivim slovenskim liberalcem. Toda tega ni hotel nihče verjeti, in zlobni obrekljivci so bili grozno osramočeni, ko so zvedeli, da je med slovenskim ljudstvom vedno večje zanimanje za «Slovenski List» in da v njega upravništvo leté od vseh strani krone, kakor bučele s paše nazaj v čebelnjak, kadar jih «toča pobije». Kmalu na to je začel naš kurat obdelovati slovenske liberalce. S prepričevalno besedo in z neovrznimi dokazi je znal svojim razsodnim naročnikom dokazati, da so ti liberalci največji in najnevarnejši sovražniki slovenskega naroda, ker so zvezani s Švegljem in z drugimi zagriženimi Nemci in nemškutarji. Ker je to ponovil v vsaki številki svojega lista, morali so verjeti Koblarjevim trditvam vsi naročniki in čitatelji lista, in med temi tudi tisti, kateri so bili prej poslušni pristaši «Tavčarjeve stranke» ali prav za prav «Tavčar-Svegljeve zveze». Celo med Koblarjevimi nasprotniki se sliši zdaj soglasna sodba, da je «Slovenski List» nekaj izvanrednega v slovenskem časopisju. Zato ni čudno, da je v tako kratki dobi svojega obstanka pridobil baje ogromno število oboževalcev in naročnikov, da se bere skoro že v vsaki večji kmetski hiši! Kmalu bode menda postal dnevnik in s tem izpodrinil «Slovenski Narod» in «Slovenca». Vidite, gospod urednik, tako mora znati, tako začeti, kdor noče neslavno pogoreti. Vi pa, ki ste navaden človek in menda nimate glave za kake velike in izvanredne ideje, morali bi, predno ste začeli s svojim listom ljudi «farbati», povabiti svoje zaupnike na tajno sejo, da bi se posvetovali, kako začeti in rešiti svojo nalogo. Gotovo bi bili potem pravo pogodili! Saj pregovor pravi: «Več ljudi več vé.» Jaz bi Vam bil takoj priskočil na pomoč s tem-le svetom: Pojdite v Ljubljano k uredniku «Slovenskega Naroda», tam izpovejte, kaj nameravate ter prosite, da bi bil «Slovenski Narod» tako prijazen, da bi se hotel nekaj časa z Vami navidezno prepirati, da bi s tem pozornost nasprotne stranke obrnili našo. Ko bi Vam urednik «Slovenskega Naroda» obljubil izkazati zaproseno uslugo, morali bi ga napasti s prav ostrim peresom, da bi se Vaš navidezni nasprotnik kar zvijal pred Vami. Sedanji nasprotniki bi Vam bili hvaležni za tak boj, in «gospodje» in «gaspudje» bi začeli svojim vernim ovčicam priporočati Vaš list kot «dober in pošten katolišk časopis». Posledica bi bila za Vas naravnost sijajna; kajti že prvi mesec bi dobili toliko njihovih pristašev-naročnikov, da bi se lahko na glas snejali. Liberalnih naročnikov seveda ne bi imeli, a liberalno zabavljanje bi Vam še koristilo, kajti kolikor bolj bi se liberalci jezili nad Vami, toliko več bi spečali «Gorenjca». In če bi pozneje pričeli ubirati liberalne strune, bi se gospodje ne upali grajati lista, ki so ga poprej hvalili in priporočali. Ljudstvo bi pa še z večjim zanimanjem čitalo Vašega «Gorenjca». A žali, Vaša sreča je zaigrana. Ne pomaga Vam «po toči zvoniti!» Čemu Vam bodo «kalini», ki ste jih začeli loviti? Naročnikov, plačujočih naročnikov izkušajte pridobiti svojemu listu, to Vam bode pomagalo! Drugega dobrega sveta sedaj nimam za Vas; ako pa me bode pozneje prešinila kaka rešilna misel, sporočil jo Vam bodem takoj. Za danes Vam le še to svojo skrivnost povem, da tudi po-božnemu «Slovencu» ne verjamem vsega, in da v njem podpisani znani «gorenjsk kmet» po mojem mnenju še

nikoli ni nosil irhastih hlač in tudi za šole še nič plačeval; k večjemu je za šolo deloval s tem, da je proti njej hujskal priproste ljudi, kjer je le mogel in znal. Neveren Tomaž.

Iz Radovljice. Pretečeno nedeljo vršila se je v prostorih gospe Rabičeve (Bastl) letošnja predpustna veselica tukajšnjega gasilnega društva. Prostori so bili čedno z zelenjem okrašeni in skoro pretesni za množico došlega občinstva. Bilo je videti odposlanstva gasilnih društev iz Begunj, Bleda, Mošenj in iz drugih krajev, lepo število odličnih okoličanov, več višjih c. kr. uradnikov in mnogo občinstva iz Radovljice in Predtrga. O polnoči donesla je loterija dokaj zabave in gasilnemu društvu tudi dober gmoten uspeh. K plesu odzval se je venec ne le domačih, ampak tudi vnanjih krasotic iz okolice. Šele ob ranem jutru zapustili smo veselico z utisom, da se že dolgo nisimo tako dobro zabavali, kakor ta večer. Da je zabava tako izvrstno uspela, pripomogla je v prvi vrsti domača godba, ki se je vrlo trudila svojo nalogo kar najbolje izvesti. Pod vodstvom gospoda H. Horna rešila je prvokrat težavno delo s tem, da je igrala neumorno celi večer in celo noč do ranega jutra. Pokazala je, da morejo tudi diletanti vstrajati, ako imajo le voljo. In te jim zadnjo nedeljo ni manjkalo! Ko bi le še nekateri tudi prišli do končnega spoznanja, da se v našem mestu ne sme delati politike na svojo roko, in da društva lepše in boljše uspevajo, ako zraven pristnih domačinov sodeluje tudi kak «pritepenec».

D.

Iz Medvod. Naš občinski zastop jako dobro gospodari z občinskim premoženjem. Pripoveduje se, da je sklenil, dati za škofove «prepotrebne» zavode 20.000 kron. Na kakšen način hoče dobiti to velikansko svoto, sedaj še ni znano. Če misli občinske naklade povišati, tedaj res ubogi in pomilovanja vredni občani.

—e.

Novičar.

Na Gorenjskem.

Čenjenim naročnikom v Kranju! Na mnogostranska vprašanja, koliko stane dostavljanje našega lista na dom, naznanjamo, da smo določili ceno 60 vinarjev na leto, toda le pod pogojem, ako se oglasi vsaj 100 odjemalcev. V tiskarni prejeman list pa stane samo tri krone za celo leto.

Osebnosti. Pri državni železnici sta pomaknjena pristava gospoda A. Prevec v Škofji Loki in I. Bagatelj v Lescah v VII. razred.

«Gorenjski Sokol». Kakor smo že poročali, sta bila na občnem zboru tega društva iznova izvoljena dosedanji starosta ter podstarosta in soglasno ves stari odbor. Slednji se je v svoji seji z dne 5. t. m. sestavil takó-le: tajnikom je bil izvoljen brat Janko Sajovic, blagajnikom brat Ivan Jagodic, četovodjem brat Janko Pollak in predtelovadecem brat Konrad Geiger. Odborniki brez portfelja ostali so bratje Janko Engelmann, Janko Killer, Vinko Majdič in Ivan Valenčič. — Razen o za društvo važnih zadevah razgovarjal se je odbor posebno o nabavi nove zastave. Sklenil je, da se zastava takoj naroči, in da «Gorenjski Sokol» tisto še tekom letošnjega poletja razvije na slovesen način. — Dne 17. t. m. napravi »Gorenjski Sokol» plesni venček.

Podružnica «Slovenskega planinskega društva» za kranjski okraj je imela minulo soboto svoj občni zbor. Nagovoru predsednik, v katerem je bodril navzoče člane k nadaljnjemu vstrajnemu delu in k pridobivanju novih članov, sledilo je poročilo tajnika in blagajnika. Podružnica je vrlo delovala v tem kratkem času, kajti število njenih članov je poskočilo od 39 na 88. Blagajnik je poročal, da znaša prebitek 35 kron 60 vinarjev in devet

znakov po dve kroni in to vkljub velikim troškom za markacije in popraviljanje potov. Stari odbor je bil z vsklikom zopet izvoljen, in sicer gospodje: Janko Majdič, predsednikom, dr. Fran Preve, podpredsednikom, Janko Sajovic, tajnikom, Ciril Pirc, blagajnikom, Leop. Poljanec, Ivan Rakove in Fr. Ks. Sajovic. Zaključuje občni zbor je predsednik povdarjal, da nas ravno letos čaka še obilo dela, posebno o priliki poseta gostov iz Česke in otvoritvi njihove kočice na Grintovcu, potem pa v razmotranju naprave planinske kočice na Storžiču.

Občni zbor «Slovenskega bralnega društva» v Kranju se je vršil v nedeljo ob 1. uri popoldne v bralni sobi ob precejšnjem številu društvenikov. Tajnik je poročal med drugim, da je imelo društvo radi stanovanja neprijetno stališče. Blagajnik je omenil, da društvo še nikdar ni imelo toliko gotovine, kakor ravno v letošnjem letu. V novi odbor so bili izvoljeni gospodje: Iv. Jagodič, predsednikom, Al. Pečnik, podpredsednikom, Juraj Depoli, tajnikom, Rudolf Kokalj, blagajnikom, Fr. Šimnic, knjižničarjem, Iv. Majdič, J. Kovačič, J. Ambrožič in G. Eržen, odbornikom, Ignacij Resch, Fr. Ks. Sajovic in Iv. Zupan, namestnikom. Občni zbor je sklenil, da se v prihodnje opusti nekaj nepotrebnih časopisov in se namesto njih naroči še en iztis «Slovenskega Naroda».

Dijaška kuhinja v Kranju. Tukajšnja višja gimnazija je zaključila danes prvo polletje. Tem povodom se usojamo opozarjati slavno občinstvo na dijaško kuhinjo, ki še nikdar ni preskrbovala s hrano toliko ubožnih, a marljivih dijakov, kakor ravno v pretečenem polletju. Kakor čujemo, bo pri letošnjih pičlih dohodkih odboru skoro nemogoče, v prihodnje vršiti svojo nalogo v dosedanjem obsegu. Da to preprečimo, spominjajmo se ob vsaki priliki dijaške kuhinje in žrtvuemo po možnosti za ta prepotrebni dobrodelni zavod.

Predpustne zabave. Gasilno društvo v Kranjskigori napravi jutri v nedeljo plesni venček v prostorih g. Hribarja. — Slovensko bralno društvo v Trziču vabi na predpustno veselico, ki se bode vršila dne 17. t. m. v gornjih prostorih gospoda A. Perneteta. — Slovensko bralno društvo v Kranju priredi dne 25. svečna t. l. maskarado.

V Trziču bi morali dne 6. t. m. voliti župana, toda volitev se ni mogla izvršiti, ker so nekateri volilci tretjega razreda podali ugovor proti zadnjim občinskim volitvam.

Obesil se je na Bregu pri Trziču Ignacij Lončar.

Z nožem zabodel je dne 5. t. m. v Lešah, radovljiški okraj, o priliki neke ženitovanjske svatbe Anton Zupan iz Leš Franca Poharja ter mu prizadejal globoko rano. Storilca so takoj zaprli in izročili sodišču v Radovljici.

V Mošnjah se v kratkem zgradi občinska hiša, v kateri bo imelo gasilno in kmetijsko društvo svoj dom.

Srečolov je dovolilo c. kr. finančno ministrstvo gasilnemu društvu v Breznici, okraj Radovljica. Prebitek naj se porabi za nakup gasilnega orodja.

V begunjsko kaznilnico pošljejo v kratkem iz Gradca Pavlino Kraupa in njeno hčer Alojzijo, ki sta ljudi ogo-ljufali za 85.980 kron. Mati je dobila šest let težke ječe, hči pa dve in pol leta.

V Medvodah je te dni neki delavec v javnem prostoru vrgel podobo Matere božje ob tla. Drugi dan ga je poiskal orožnik in odvedel v zapor.

Škofjeloški kolesarski klub je priredil dne 2. svečna t. l. v prostorih narodne čitalnice sijajen ples, ki se je izvršil v vsakem oziru povoljno. Udeležba je bila mnogoštevilna, saj se je zbrala vsa škofjeloška elita, poleg tega pa so počastili ta ples tudi gostje iz Ljubljane in z Gorenjskega. Plesale so se tri četvorke, in sicer prvo 28 parov, drugo 26 in še celo pri tretji je vstrajalo 22 parov.

Plesalo se je do ranega jutra; zabava je bila izborna. Novomeska godba na lok je svirala ves čas neutrudljivo in zelo precizno.

Župnijski Trata je dobil gospod Matevž Pintar, župnik v Stari Oslici.

V Volčjem potoku, okraj Kamnik, se snuje društvo skupne pomoči ob nesreči požara.

Na Kranjskem sploh.

«Benetke v Ljubljani» ali velika «Slavčeva maskarada» bo v nedeljo dne 18. t. m. v «Narodnem domu» v Ljubljani. Kdor hoče res kaj izvanrednega videti, naj ne zamudi ogledati si to maskarado.

Na Koroškem.

Družba sv. Mohorja v Celovcu nam naznanja, da bodo letos izšle sledeče knjige: «Anton Martin Slomšek», «Zgodbe sv. pisma», VII. snopič, «Priprava na smrt», «Slovenska pesmarica», II. zvezek, «Slovenske večernice», 52. zvezek, in «Koledar» za leto 1901. Nabiralne pole z denarjem vred naj se dopošljejo odboru — kakor druga leta — do dne 5. sušca t. l.

Najnovejše vesti.

Škofja Loka 9. svečna. Davčni praktikant g. A. Adamič je prestavljen iz Litije k tukajšnjemu c. kr. davčnemu uradu.

Dunaj 10. svečna. Ministrski svet ima danes sejo, v kateri se določi dan, kdaj se skliče državni zbor.

London 10. svečna. Tretji poskus Bullerjev, osvoboditi Ladysmith, je ponesrečil. V bojih od 2. do 9. t. m. je bila Bullerjeva armada na vseh krajih popolnoma pobita in se je morala zopet umakniti čez Tugelo. Angleži so izgubili 2500 mož.

London 10. svečna. Vojno ministrstvo naznanja, da je bil general Macdonald, ki je pri Koodeskopu naskočil Bure, po ljutem boju premagan in se je moral umakniti do Modder-Riverja.

London 10. svečna. Poslanska zbornica je z 229 proti 39 glasom sprejela adresu, s katero se zahteva nadaljevanje južnoafriške vojne.

London 10. svečna. Usoda Bullerjeve armade se je odločila v noči od srede na četrtek. Buri so zažgali travo na vseh gorah ob Tugeli in pri tej strašni razsvetljavi streljali na Angleže. Najhujši boj je bil ob 11. uri ponoči. Buri so imeli več topov, do katerih angleški topovi niso segli, in vsled tega so se morali Angleži zopet umakniti čez Tugelo.

Gospodarske stvari.

Mestna hranilnica v Kranju in osebni kredit.

Piše se nam: Ta denarni zavod pridobil si je, kakor je še mlad, splošno zaupanje; vsaj so pa tudi njegovi uspehi lepi. Varčni in imoviti Gorenjci zalagajo ga z denarnimi vlogami, ravnateljstvo pa previdno posojuje Gorenjcem, Dolenjcem in po nekoliko tudi Štajercem, toda daje samo hipotekarni kredit, kakor je to v njegovih pravilih. Toda domačinom in bližnjim sosedom moralo bi se v Kranju postreči tudi s personalnim kreditom. Ker pa v mestu ni posojilnice, katere poleg dobre hranilnice itak treba ni, svetoval bi hranilnici, da bi svoja pravila po vzgledu novomeške hranilnice tako preuredila, da bi mogla izjemoma dajati denar tudi na menice, vsaj domačinom in najbližnjim sosedom. Ako bi pa hranilnica tega ne storila, osnuje naj samosvoje kreditno društvo v ta namen in ga zalaga, in to kreditno društvo naj posojuje na osebni zaup. Stare hranilnice na Dunaju, v Gradcu, Celju, Ljubljani imajo vse take zavode. L.

Domača knjižnica.

«Der Süden», na Dunaju izhajajočega lista, ki zastopa politične in gospodarske koristi Slovencev in Hrvatov, je izšla 54. številka z raznovrstno vsebino, Naročnina znaša za celo leto 8 kron. Rojaki! Razširjajte ta za naše politične razmere prepotreben list povsod: V društvih, gostilnicah, kavarnah, med prijatelji in znanci.

Tedenski sejem v Kranju dne 5. t. m.

Prignalo se je 232 glav goveje živine, 6 teleta, 44 prašičev. Pšenica 100 kilogramov 16 kron, proso 100 kilogramov 14 kron, oves 100 kilogramov 11 kron 40 vin., krompir 100 kilogramov 4 kron 50 vinarjev, leča 100 kilogramov 21 kron, fižol 100 kilogramov 20 kron 50 vinarjev.

37

Naznanilo.

Dijaki, ki hočejo v drugem polletju izpremeniti svoje stanovanje, se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji v dijaškem konviktu Viktorja Omerse.

Učenec

se **takoj** sprejme pri **Antonu Kummerju**, peku v Kranju («pri Goljarju»). 38

Naznanilo.

Podpisani javljamo slavnemu občinstvu mesta Kranja in na deželi, da izvršujemo v **Ljubljani, Florijanske ulice št. 30** 30—2

pleskarsko delo

za stavbe in opravo po najnižji ceni ter se priporočamo v mnogobrojna naročila.

S spoštovanjem

Andr. Bricelj, Fr. Oražem, Iv. Korbar.

Josip Stirn

ključavničar v Kranju

10—5

priznava vsa v njegovo stroko spadajoča dela po najnižji ceni.

C. kr. priv. avstrijska zavarovalna družba

DUNAV

na Dunaju

zavaruje najceneje in najsigurnejše proti škodi po požaru pri premičnem in nepremičnem imetju, proti škodi pri prevažanju blaga, nadalje za življenje na razne načine.

Natančnejša pojasnila daje

RUDOLF KOKALJ

19—5 glavni zastopnik «Dunav»-a v Kranju.

Loterijska srečka dne 8. svečna t. l.

Gradec: 19 39 11 23 66

FRANC OMERSA

v Kranju

prodaja dobro in po ceni specerjsko blago, izdelne pridelve, železo, izdelke iz železa in kovin, razno orodje za kmetijstvo, roko-delstvo in hišno opravo.

Carbolineum, firneže, lake, oljate in suhe barve, Roman- in Portland-cement, okove, traverse in šine za stavbe i. t. d.

Najnovejša mazila za kola, stroje in usnje.

17—2

Zaloga „Belske kisle vode“

(Vellacher Sauerbrunnen)

pri **Albinu Rantu**, Kranj, Savsko predmestje.

1 zaboj (50 steklenic) 8 kron 50 vinarjev.

Istotam se sprejme tudi

29—2

učenec iz dobre hiše, ki je dovršil vsaj dve srednji šoli.

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna na Kongresnem trgu št. 14 tik nunske cerkve

v **Ljubljani**

sprejema in izplačuje hranilne vloge in

30—2

obrestuje po 4 $\frac{1}{2}$ %

od dne vložitve do dne vziige brez odbika in brez odpovedi.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje pretiralo.

Pozor, gospodje sameci!

Dve gospodični iz Kranja, v najboljših letih, s precejšnjim premoženjem, iščete ženinov. Glede na to, da predpustni čas hitro mineva, je zadeva nujna.

Le resne ponudbe naj se blagovolijo vpslati pod šifro «R. K.» na upravištvo «Gorenjca». 34

Prodajalnica ali skladišče (magacin)

oddá se takoj v najem.

Kje? pové iz prijaznosti upravištvo «Gorenjca». 36—1

Mestna hranilnica

v Kranju

obrestuje hranilne vloge

po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka

katerega plačuje iz lastnega.

Stanje vlog: 2,017.186 kron 06 vinarjev. — Stanje hipotečnih posojil 1,312.924 kron 63 vinarjev. 35—1

Učeneec

ki ima veselje do tiskarstva, se sprejme v novi tiskarni nasproti mestni hranilnici v Kranju. Zahteva se vsaj par srednjih šol, katere so tiskarskemu vajencu neobhodno potrebne.

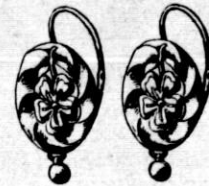
KAROL FLORIAN

trgovina s knjigami, galanterijskim blagom, muzikalijami in godbenim orodjem v Kranju, glavni trg

priporoča svojo veliko zalogo pisalnega orodja, šolskih in drugih knjig, vsakovrstnega papirja, kuvert, posetnic (vizitnic) in galanterijskega blaga.

Tudi sem preskrbel veliko zalogo godbenega orodja in strun in prodajam vse po najnižji ceni. 14—5

Gospodom učiteljem in prekupovalcem pri šolskih knjigah deset odstotkov popusta.

H. Suttner

urar v Kranju

prej SPRACHER, zraven lekarne priporoča svojo največjo zalogo vseh vrst žepnih in stenskih ur, zlatnine in srebrnine, za neveste bogato izbir prstanov, brošk, uhanov i. t. d. 23—4

Zaloga optičnega blaga. — Darila za vsako priliko, orodje iz china-srebra, kakor tudi jedilno orodje.

CENIKI poštnine prosto. — Poprave se točno in ceno izvrše.

Tiskarna v Kranju

v gospoda Floriana hiši nasproti mestni hranilnici

JE PRESKRBLJENA S POVSEM NOVIMI ČRKAMI, OKRASKI IN IZDELUJE VSA DELA V NAJKRAJŠEM ČASU, DA SE NE BOJI KONKURENCE.

TISKA BROŠURE, TRGOVSKE RAČUNE, PISMA IN ZAVITKE S FIRMO, CENIKE, VABILA NA KARTON IN PAPIR, POSETNICE RAZNE VELIKOSTI IN OBLIKE Z ZAVITKI I. T. D. I. T. D.

Tiskarna v Kranju tiska tednik „GORENJEC“

ki izhaja na četvorki vsako soboto zvečer ter stane za celo leto tri krone, po pošti štiri krone.

Začela je zalagati vsakovrstne tiskovine za županstva in urade.

Sedaj ima že v zalogi: Pobotnice za učitelje in uradnike. * * * * *